

СОВЕТ ЛЕВАШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АЛЕКСЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОННЫНЫ
ЛЕВАШЕВОАВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

03.11.2022

с.Левашево

КАРАР

№37

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районны Левашево
авыл жирлеге Советы депутаты
статусы турындагы Нигезләмәне
раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлendәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны Левашево авыл жирлегемуниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Левашево авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны Левашево авылжирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне расларга.
2. Әлеге каарны «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге Алексеевск муниципаль районаны сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз артымда калдырам.

Левашево авыл
жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

С.А. Демидова

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль
районы Левашовоавыл
жирлеге Советының
03.11.2022 № 37
каарына күшымта

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево
авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмә

Өлөгө Нигезләмә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
Левашовоавыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай
үк депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль
гарантияләрне билгели.

Статья 1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы депутаты (алга таба – депутат) статусы Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге уставы, өлөгө Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

Статья 2. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлеге Советына сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылышәш башлаган көннән туктатыла, өлөгө Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлеге уставы белән билгеләнә.

Статья 3. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәгә очракларда вакытыннан алда туктатыла:
  - 1) үлем;
  - 2) үз теләге белән отставка гитү;
  - 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән күләмдә генә сәләтле дип танылу;
  - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат булган дип иғлан ителү;
  - 5) ача карата судның гаепләү каарының законлы көченә керүе;

6) Россия Федерациисеннән читкә дайми яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациисе гражданлыгыннан яки чит ил гражданы аның нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга мөмкин булган Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгыннан чыкканда, Россия Федерациисенең халықара килемешүендә башкасы карапмаган булса, Россия Федерациисенең халықара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациисе гражданы яки чит ил гражданының чит ил гражданлыгы (подданства) булганда яисә чит ил территорииясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документы булганда;

8) сайлаучылар фикере буенча;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хәzmәткә чакырылу яки аны алыштыручи альтернатив граждан хәzmәтенә жибәрү;

11) «Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда hәм башка федераль законнарда караплан башка очракларда.

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карар вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр бу нигез Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлегемуниципаль берәмлекенең вәкиллекле органы сессияләре арасында барлыкка килсә - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып әлеге гаризаның Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советынакеру көне санала.

Статья 4. Депутат таныклыгы hәм күкрәк билгесе

1. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлеге Советы депутатының шәхесен hәм вәкаләтләрен раслаучы төп документ булган таныклыкка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында қуллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы hәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

Статья 5. Депутатның үз вәкаләтләрен башкару шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген азат итеп мәгән нигездә башкара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хәzmәt hәм хәzmәt вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл жирлеге уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

Статья 6. Депутат эшчәнлегенең формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:
  - а) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;
  - б) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;
  - в) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советына карауга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы карарлары проектларын керту;
  - г) депутат таләбе керту;
  - д) депутат мөрәҗәтән юллау;
  - е) дәүләт хакимиәте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфай затларына тәкъдимнәр керту;
  - ж) тиешле вазыйфай затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар құруне таләп итеп мөрәҗәтать итү;
  - з) сайлаучылар белән эшләү;
  - и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
  - к) территориаль ижтимагый үзидарә оешмаларында катнашу.
2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге уставында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Статья 7. Депутатның Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы утырышында катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы утырышында шәхсән катнаша.
2. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы утырышын үткәру вакыты һәм урыны турында, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәрләнә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәклө материалларны Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә ала. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы утырышында катнаша алмагандан депутат бу хакта алдан Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советына хәбәр итә.
3. Депутат хокуклы:
  - 1) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы комиссияренә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;

- 2) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советы карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;
  - 3) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советында төзелә торган органнары формалаштыру һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советың сыйлы (билгеләнә, килештерелә торган) вазыйфаи затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;
  - 4) хокукий инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы хокукий актлары проектларын кертергә;
  - 5) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советың тәртибенә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, каарлар проектларына һәм башка актларга тәзәтмәләр кертергә;
  - 6) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советыныңда чираттан тыш хисапны яки Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советың үзәтчелегендәге теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;
  - 7) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;
  - 8) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, гражданнарның ижтимагый әһәмияткә ия булган мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;
  - 9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;
  - 10) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советы утырышлары беркетмәләре эчтәлеге белән танышырга.
4. Депутат тарафыннан Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советыныңда әйттелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

Статья 8. Депутатның Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советыныңдаими һәм вакытлы комиссияләр эшнәдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советында өзөө булган комиссияләр эшнәдә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе өгъза булмаган комиссияләр эшнәдә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм кинәш бирү тавышы хокуки белән каарлар кабул итүдә катнашу ала.

Статья 9. Депутатның Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат үз компетенциясе Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәрәгә тиеш.

2. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре күшүү буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы органнары һәм жирле үзидарәнен вазыйфаи затлары, оештыру-хокукий рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, оешмалар тарафыннан каарларның үтәлешен тикшерүдө катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә

Статья 10. Депутат таләбе

1. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы тарафыннан булдырылган яки төzelгән башка органнар житәкчеләренә, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат таләбе белән мәрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе -депутат мәрәҗәгате, ул Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советыкаары белән депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар тәркеме тарафыннан язма рәвештә көртелә һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авылжирлеге Советы утырышыда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптәигълан итәлә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа 10көннән дә соңга калмыйча якиавыл жирлеге Советытарафыннан билгеләнгән башка срокта язма формада жавап бирергә тиеш. Жавап депутат таләбе жибәрелгән орган житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Таләпнең инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Таләпнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр итәлә.

5. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советыбилгеләгән вакытка кабул итепгән каарларның үтәлеше турында язма жавап бирүгә мәжбүр итәргә хокуклы.

Статья 11. Депутат мәрәҗәгате

1. Депутат мәрәҗәгате дип депутатның дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, курсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешмаларга һәм ижтимагый берләшмәләргә аларның компетенциясенә керүче

мәсъөләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мәрәжәгате санала.

2. Депутат мәрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мәстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мәрәжәгатьләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлтә ашырыла.

4. Депутат мәрәжәгатенә җавап мәрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мәрәжәгать җибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә моңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

Статья 12. Депутатның сайлаучылар белән үзара мәнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мәрәжәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсъөләләрне дәрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, аларның исемлеге һәм тәртибе Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашовоавыл җирлеге Советытарафыннан билгеләнгән.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

Статья 13. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл җирлеге Советы депутаты депутат фракциясе яки карала торган мәсъөләләр буенча уртак эшчәнлек һәм позицияне белдерү өчен төзелә торган төркемсоставына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзу, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл җирлеге Советы регламенты белән билгеләнә.

Статья 14. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мәнәсәбәтләре

1. Депутат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл җирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны

тәэмүн итә торган бөтен хокукка ия.

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советы депутатының сайлау округында башкарылган эше, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге Советы, аның органнарының каарлары һәм күрсәтмәләрен үтәве түрүндагы мәгълүматын тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәклे ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнен барышы, депутаттың тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар түрүнда мәгълүмат бирәләр, депутатка законнарны, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органнары эш тәжрибәсен, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

Статья 15. Депутаттың вазыйфаи затлар тарафыннан кабул ителүгә хокуки

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнен, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнен вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул ителү хокуыннан файдалана.

Статья 16. Депутаттың мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сер буларак сакланмый торган мәгълүмат алу хокуына ия.

Статья 17. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәү;

2) гражданныарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмүн итү;

3) дайми нигездә, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданныарның, аларның оештыру-хокукий формасына карамастан оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнен, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап би्रү;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тоту;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәү;

7) «Коррупциягә каршы тору түрүндә» 2008 елның 25 декабрендәгэ 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка Федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәү;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт серен һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне саклау, шулай ук гражданныарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена

кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне таратма;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килуче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенец керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

Статья 18. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутат хокукли түгел:

1) шәксән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәғыльләнергә;

2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, тубәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) түләүсез нигездә катнашу;

б) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр иту тәртибендә түләүсез нигездә коммерцияле булмаган оешма белән (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлаулы органында, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында яки съездда (конференция) катнашудан тыш) идарә итүдә катнашу;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим иту;

г) идарә органнарында һәм гамәлгә куючысы (акционеры) муниципаль берәмлек булган оешманың ревизия комиссиясе алдында түләүсез нигездә муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклау;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шәғыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендей яисә Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанссланырга тиеш түгел;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаганидарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек

советлары һәм аларның Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы депутат граждан административ яки жинаять эше буенча яки административ хокук бозу турында эш буенчаяклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

Статья 19. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм өхлак нормаларын да катый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавыл жирлеге Советыутырышларда билгеләнгән дисциплина һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мәнәсәбәтләргә керә торган башка депутатлар, вазыйфаи затлар һәм гражданнарга карата түземлек һәм хәрмәт күрсәтергә;

3) депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда кулланмаска һәм таратмаска, әгәр бу мәгълүматлар дәүләт, хезмәт, коммерция серен, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсәләр;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыельырга һәм шәхсән яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар эшчәнлегенә, вазыйфаи затларга, муниципаль хезмәткәрләргә һәм гражданнаргайогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалар, эшләр, шулай ук аның абруена яисә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавылжирлеге Советыназыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән тыельырга;

6) вазыйфаларны үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган шәхси қызыксынучанлык туганда, бу хактамуниципаль берәмлекнәң вәкиллекле органы карапы белән расланган тәртиптә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авылжирлеге Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга юнәлтелгән карапларын үтәргә;

7) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавылжирлеге Советы билгеләгән гавами чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авылжирлеге Советыкүшүү буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

Статья 20. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашево авыл жирлеге уставы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Левашевоавылжирлеге Советы муниципаль норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу очракларында, шулай ук аларның торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын тикшергәндә, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтегендә фикере, тавыш биргендә белдерелгән позициясе өчен һәм аның статусына туры килә торған башка ғамәлләре өчен жинаятын яки административ жараплылыкка тартыла алмый, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халық алдында мыскыл иту, яла ягу яки федераль закон белән каралган башка хокук бозу очрактарына кагылмый.

Левашево авыл
жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

С.А.Демидова